

REFERAT 2022-25: Natur-, Klima- og Miljøudvalget d. 04-09-2024

Mødedato	Onsdag d. 04. september 2024 kl. 14:00
Mødested	Naturcenter Sønderborg.
Mødedeltagere	Asger Romme Andersen, Charlotte Riis Engelbrecht, Kirsten H. Bachmann, Kristian Bonefeld, Daniel Staugaard

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af høring af forslag til affaldsplan 2025-2036.....	4
Drøftelse af igangsættelse af revisionsproces af vandløbsregulativer.....	7
Orientering om status på udmøntningsplan 2024-2027.....	10
Orientering om ledelsesinformation 2024 - ultimo juli.....	12
Generel orientering.....	14
Temadrøftelse om dæmninger og diger.....	15
Lukket: Underskriftsark.....	16

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

24/182

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-09-2024

Godkendt.

Fraværende: Kristian Bonefeld.

Punkt 2: Godkendelse af høring af forslag til affaldsplan 2025-2036

23/75662

Sagsresumé

Sønderborg Kommune skal udarbejde en affaldsplan hver sjette år og den nye Affaldsplan 2025-2036 skal træde i kraft i 2025. Affaldsplanens formål er at sikre, at kommunens affaldsordninger lever op til nationale krav og opfylder EU's målsætninger for genanvendelse. Affaldsplan 2025-2036 er udarbejdet i samarbejde med SONFOR Genbrug og Affald A/S.

Affaldsplanen fastlægger de overordnede målsætninger og definerer konkrete initiativer på affaldsområdet i perioden 2025-2036. Konkret lægger affaldsplanen op til en tilpasset kommunikationsindsats og justering af de nuværende indsamlingsordninger. De væsentligste formål med planen er at hæve genanvendelsesgraden, reducere udledningen af CO₂ i forbindelse med affaldsindsamlingen og imødekomme krav om affaldssortering i det offentlige rum.

Der er foretaget en miljøscreening, som viser, at Affaldsplan 2025-2036 ikke medfører væsentlige miljøpåvirkninger og at der derfor ikke har været behov for at foretage en miljøvurdering

Forudsat udvalgets godkendelse sendes Affaldsplan 2025-2036 i offentlig høring i otte uger.

Sagen understøtter Byrådets Vision om Grøn omstilling og Sønderborg Kommunes bæredygtighedspolitik, da affaldsplanen vil bidrage til Sønderborgområdets bæredygtige udvikling ved at sikre en økonomisk og miljømæssig optimal håndtering af borgernes affald.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at godkende

- at forslag til Affaldsplan 2025-2036 sendes i otte ugers offentlig høring
- miljøscreeningen af planen.

Sagsfremstilling

Affaldsplanen beskriver den overordnede strategi for affaldsområdet i Sønderborg Kommune fra 2025 til 2036. Planen definerer derudover konkrete mål og handlinger for området fra 2025 til 2030. Planen skal revideres mindst hvert sjette år. Forvaltningen forventer derfor at udarbejde en ny plan i 2030.

Planen er udarbejdet i samarbejde med SONFOR Genbrug og Affald A/S på baggrund af ”Handlingsplan for cirkulær økonomi”, den nationale plan for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2032 og EU's Affaldspakke. Den indeholder de tiltag, som forvaltningen vurderer, er nødvendige for at opfylde de overordnede mål for affaldsindsamling fastsat i den nationale affaldsstrategi og EU's affaldsregulering.

Planen indeholder forslag til en række initiativer og ændringer af den nuværende affaldshåndteringsordning. De syv væsentligste initiativer er:

1. Ændring af indsamlingssystemet
2. Ny henteordning for affald i kolonihaveforeninger
3. Øget fokus på genbrug
4. Udbygning af eldrevet indsamling
5. Udvidelse af området med mindre renovationsbiler
6. Sortering i det offentlige rum
7. Ny deponicelle på Skodsbøl Deponi.

Initiativerne er nærmere beskrevet i Bilag 1.

Øvrige initiativer fremgår af Bilag 2 – Udkast til affaldsplan 2025-2036, som udgives i webformat i forbindelse med høringen.

Tiltagenes konsekvenser for affaldsgebyrerne

Forvaltningen forventer, at udmøntningen af Affaldsplan 2024-2036 generelt vil medføre stigninger i det brugerfinansierede affaldsgebyr. For en familie i et parcelhus vil planen medføre en stigning på ca. 87 kr. af de nuværende affaldsgebyrer på 3948,50 kr. pr. år

Genbrugsbidraget for henteordningerne for pap, papir, plast, mad- og drikkevarekarton, metal, glas og tekstil vil falde i 2026 på grund af indførelse af en national producentansvarsordning for emballageaffald. Herefter vil emballageproducenterne dække omkring halvdelen af driftsomkostningerne for henteordningen for disse affaldstyper.

Forventet udvikling af husholdningernes affaldsgebyr ved implementering af affaldsplanen, producentansvarsordningen og 2,95 pct. årlig prisudvikling:

	2024	2025	2026	2028	2030
Fast bidrag	1.748 kr.	1.845 kr.	1.902 kr.	2.000 kr.	2.120 kr.
Genbrugsbidrag	960 kr.	930 kr.	491 kr.	520 kr.	528 kr.
Tømningsbidrag	1.226 kr.	1.314 kr.	1.352 kr.	1.433 kr.	1.519 kr.
I alt	3.934 kr.	3.874 kr.	3.745 kr.	3.954 kr.	4.168 kr.

Henteordning i kolonihaverne vil medføre, at hver kolonihavebolig vil blive pålagt et samlet affaldsgebyr på mellem 1.200 til 1.500 kr. årligt. Gebyret er mindre end gebyret for parcelhuse, da tømning er planlagt fra 1. april til 30 oktober mod hele året for parcelhuse. Indførelsen af gebyret sker som følge af krav fra Energistyrelsen.

Det bemærkes, at affaldsområdet er påvirket af den generelle prisudvikling på udbudte opgaver. Dette medfører gebyrstigninger udover og uagtet de økonomiske konsekvenser ved tiltagene i Affaldsplanen.

Indsamling af affald i det offentlige rum er skattefinansieret, men en del af udgifterne vil blive dækket af en kommende producentansvarsordning for affald, der vil dække en del af kommunens udgifter for indsamling af plastemballager og

cigaretskod i det offentlige rum. Investeringen i affaldsbeholdere vil blive bestemt ved udmøntningen af ordningen og blive forelagt politisk.

Der er udarbejdet en miljøscreening af planen, som konkluderer, at Affaldsplanen 2025 -2036 ikke medfører væsentlige miljøpåvirkninger og at der ikke er krav om at foretage en miljøvurdering.

Forudsat udvalgets godkendelse sendes Affaldsplanen 2025-2036 i offentlig høring i otte uger.

Det bemærkes, at Affaldsplan 2025-36 bliver offentligt tilgængelig i en web-baseret udgave og ikke den pdf-version, der er vedhæftet nærværende dagsorden. Der kan forekomme mindre redaktionelle rettelser i Affaldsplanen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 – Kort beskrivelse af de 7 væsentligste initiativer

Bilag 2 - Udkast til Affaldsplan 2025-2036

Bilag 3 – Miljøscreening Affaldsplan 2025-2036

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-09-2024

Godkendt.

Bilag

Bilag 1 – Kort beskrivelse af de 7 væsentligste initiativer

Bilag 2 - Udkast til Affaldsplan 2025-2036

Bilag 3 - Miljøscreening Affaldsplan 2025-3036

Punkt 3: Drøftelse af igangsættelse af revisionsproces af vandløbsregulativer

24/4583

Sagsresumé

Natur-, Klima- og Miljøudvalget aftalte på mødet den 8. november 2023 at forvaltningen udarbejder et dagsordenspunkt vedrørende økonomien for revision af vandløbsregulativer. Nærværende punkt fremlægges derfor for Natur-, Klima- og Miljøudvalget.

I følge vandløbsloven skal kommunen udarbejde regulativer, der blandt andet beskriver skikkelse, vandføringsevne og vedligeholdelse for offentlige vandløb. Mange af kommunens vandløbsregulativer er forældede. Flere vandløb har ikke regulativ. Det er kun offentlige vandløb, som skal have et regulativ.

I de nuværende regulativer er skikkelse og vandføringsevne ikke tilstrækkeligt beskrevet. Det medfører for eksempel udfordringer i forbindelse med vandløbsvedligeholdelse, arealplanlægning og klimatilpasning.

Forvaltningen indstiller derfor til, at en revision af vandløbsregulativerne drøftes. Revision af vandløbsregulativerne understøtter Byrådets vision om at skabe grundlaget for en bæredygtig fremtid, da nye regulativer balancerer vandløbenes funktion til afledning af vand og som naturtype.

Revision af vandløbsregulativerne understøtter ligeledes naturpolitikken, da der igennem nye regulativer kan skabes bedre betingelser for den biologiske mangfoldighed.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at drøfte

- om et 4-årigt pilotprojekt med revision af vandløbsregulativer indenfor gammel Sydals Kommune kan medtages i budgetforhandlingerne for budget 2025.

Sagsfremstilling

Som opfølgning på Natur-, Klima- og Miljøudvalgets møde den 8. november 2023 har forvaltningen udarbejdet dette dagsordenspunkt, som beskriver et forslag til en proces for revision af vandløbsregulativer og estimeret økonomi forbundet hermed.

Det er vandløbsmyndighedens ansvar at sikre, at der er lovlige regulativer med beskrivelse af blandt andet vandløbenes skikkelse, vandføringsevne og vedligeholdelse for alle offentlige vandløb.

Som beskrevet i vandløbslovens § 1, skal afgørelser efter loven sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten. Regulativer skal således balancere vandløbenes funktion til afledning af vand og som naturtype.

Sønderborg Kommune har ansvaret for drift og vedligehold af ca. 500 km offentlige vandløb, både åbne og rørlagte strækninger.

Der er ca. 600 enkeltregulativer og et fællesregulativ fra 2019 i kommunen. Enkeltregulativerne er forældede og lever ikke op til lovgivningens krav, og flere vandløb har ikke et enkeltregulativ. Der er regulativer helt tilbage fra 1920'erne.

De fleste kommuner i Danmark har gamle vandløbsregulativer, som skal revideres. Flere kommuner er i gang med at opdatere deres vandløbsregulativer, som fx Kolding og Esbjerg.

De mangelfulde regulativdata medfører udfordringer i forvaltningen, da skikkelse og vandføringsevne ikke er tilstrækkeligt beskrevet. Det påvirker vurderinger i forbindelse med vandløbsvedligeholdelse, screening af sager, arealplanlægning, udredning af oversvømmelsesrisiko og klimatilpasning, vandløbsbehandlingsprocedurer, lokalplanarbejdet og udledningstilladelser. Konkret kan det nævnes, at de eksisterende vandløbsdata ikke er brugbare til at modelberegne oversvømmelsestruede områder, der er truet af vand fra landsiden.

Det er kun offentlige vandløb, som skal have et regulativ. Natur-, Klima- og Miljøudvalget godkendte den 4. november 2022 kriterier for omklassificering af vandløb. Inden der udarbejdes et regulativ for et vandløb, vil forvaltningen på baggrund af disse kriterier vurdere, om vandløbet i stedet skal omklassificeres til privat vandløb.

Revision af gamle vandløbsregulativer er en omfattende proces. Der indebærer omklassificeringer med dataanalyse, tilsyn, sagsbehandling og udgifter til reparation af vandløb. Enkeltregulativerne udarbejdes på baggrund af de nuværende data samt opmålinger og eventuelle reguleringssager, krydsningstilladelser eller påbud. Desuden skal der for hvert regulativ udarbejdes en miljøredegørelse og foretages miljø- og habitatvurdering.

Forvaltningen estimerer, at en total revision for hele kommunen vil kræve 2 årsværk de næste 10 år og koste op mod 27 millioner kroner. Forvaltningen foreslår at arbejdet og processen deles op, så gammel Sydals Kommune udgør et pilotprojekt på ca. en fjerdedel af Sønderborg kommunes vandløbsstrækninger. Gammel Sydals Kommune er udvalgt, da der i dette område er mange ældre og mangelfulde regulativer. Opstart af pilotprojektet forudsætter at finansiering afklares. Forvaltningen foreslår at dette gøres i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2025.

Pilotprojektet vil give relevant erfaring, som kan bruges til at kvalificere proces og økonomi for resten af Sønderborg Kommune.

Forvaltningen vil ydermere i forbindelse med pilotprojektet afsøge muligheden for at bruge AI og udvikle dette værktøj, men henblik på optimering af proces, tidsforbrug og økonomi. Det sker om muligt i et partnerskab med privat aktør.

Revision af regulativer opdaterer forvaltningens administrationsgrundlag, sikrer lovlige forhold og øger retssikkerhed. Desuden sikres digital adgang til regulativerne for alle borgere.

Pilotprojekt Sydals kan gennemføres over en periode på 4 år og med en økonomi på ca. 6,5 millioner kr.

Overslag over økonomien bygger på almen erfaring med sagsområdet, dialog med Esbjerg Kommune og erfaring fra omklassificering i 2012. Arbejdet udføres primært ved rekruttering af to ekstra årsværk. Rådgiver bruges til sparring omkring proces og databehandling.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, i det finansiering medtages til budgetforhandlingerne for år 2025-2028.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-09-2024

Drøftet.

Punkt 4: Orientering om status på udmøntningsplan 2024-2027

22/77232

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 11. oktober 2023 budgettet for 2024 og overslagsårene 2025-2027.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året. Af udmøntningsplanen fremgår ligeledes uafsluttede elementer, der er videreført fra tidligere udmøntningsplaner.

Vedlagt er forvaltningens status på udmøntningsplanens elementer pr. august 2024.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 11. oktober 2023 budgettet for 2024 og overslagsårene 2025-2027. Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer, understøttet af budgetudvidelser såvel som reduktioner på udvalgte budgetposter.

Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer, blev udmøntningsplanen godkendt af Økonomiudvalget den 22. november 2023. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang, den 21. februar 2024, og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2024 og herefter i maj, september og november.

Udover elementerne for budgettet for 2024, så indeholder orienteringen også de uafsluttede elementer fra tidligere udmøntningsplaner.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. august 2024 fremgår af bilag.

I tillæg til opfølgning på udmøntningsplanen, supplerer forvaltningerne med en oversigt over nye og/eller mere ressourcekrævende opgaver inden for budgetåret. Det kan være opgaver, der er besluttet af udvalget eller som igangsættes på baggrund af ny lovgivning.

Samlet set skal de to opgørelser give overblik over ressourcetrækket i forvaltningerne og et bedre udgangspunkt for prioritering inden for den samlede opgaveportefølje.

Nedenfor ses en oversigt over disse opgaver på Natur-, Klima- og Miljøudvalget.

Udvalg

Nye og mere ressourcekrævende opgaver

Natur-, Klima og Miljøudvalget

- Implementering af Handleplan for grøn omstilling af persontransport
- Implementering af DK2020
- Status og revision af DK2020
- Centralrenseanlægget
- Sektorplaner (spildevand, varme og affald)
- Oprensning Himmark
- Genopretning efter stormfloden i oktober 2023
- Naturpark Nordals
- Kystsikring

Afsluttet i 2024

- Varmeprojekter (lokalvarmeløsninger/-selskab)

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-09-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Udmøntningsplan B2024-2027 - august NKM

Punkt 5: Orientering om ledelsesinformation 2024 - ultimo juli

24/5071

Sagsresumé

Ledelsesinformation giver et overblik over, hvordan økonomi og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Samlet set forventes der balance på områderne under Natur-, Klima- og Miljøudvalget.

Sønderborg Kommune har, på baggrund af de definerede kriterier i Stormflodspuljen, ansøgt Miljøstyrelsen om støtte til stormflodsrelaterede udgifter for 60,235 mio. kr. Kommunen har den 26. juni 2024 modtaget tilsagn fra Stormflodspuljen på 15,058 mio. kr. svarende til 25 pct. af det ansøgte beløb. Samtidig har Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 17. juni 2024 meddelt kommunen afslag på anmodning om lånedispensation for de resterende 75 pct., hvorfor der rester en egenfinansiering på 45,177 mio. kr. Kriterie for modtagelse af støtte er, at udgiften skal være afholdt i 2024. Byrådet har på mødet den 20. marts 2024 meddelt en anlægsbevilling på 13 mio. kr. til påbegyndelse af genopretning af stormflodsskaderne. For at kunne gennemføre de ansøgte genopretningsprojekter i 2024 vil der være behov for at tilvejebringe yderligere 32,177 mio. kr., hvilket forventes medtaget i 3. bevillingsrevision 2024.

Eventuelle mer- eller mindreforbrug på takst- og brugerfinansierede områder overføres til 2025.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på Ledelsesinformation sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status på og forventning til årets resultat.

Resultatet for Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område ultimo juli, viser et forbrug på 14,4 mio. kr. svarende til 39,9 pct. af det korrigerede budget.

Forventet regnskab for de enkelte områder er følgende:

Politikområde 03 Kommunale ejendomme:

- Der forventes balance.

Politikområde 07 Natur, Klima og Forsyning:

- Der forventes balance, idet merudgifterne på de nye vandløbskontrakter i 2024 delvist er håndteret i forbindelse med 1. bevillingsrevision 2024, og resten løses inden for egen budgetramme. Udfordringen på vedligehold af vandløb fra 2025 og er håndteret i det administrative budgetoplæg for 2025-2028.

Politikområde 08 Veje og Trafik:

- Der forventes balance.

Samlet set forventes der balance på Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område.

Sønderborg Kommune har, på baggrund af de definerede kriterier i Stormflodspuljen, ansøgt Miljøstyrelsen om støtte til stormflodsrelaterede udgifter for 60,235 mio. kr. Kommunen har den 26. juni 2024 modtaget tilsagn fra Stormflodspuljen på 15,058 mio. kr. svarende til 25 pct. af det ansøgte beløb. Samtidig har Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 17. juni 2024 meddelt kommunen afslag på anmodning om lånedispensation for de resterende 75 pct., hvorfor der rester en egenfinansiering på 45,177 mio. kr. Kriterie for modtagelse af støtte er, at udgiften skal være afholdt i 2024. Byrådet har på mødet den 20. marts 2024 meddelt en anlægsbevilling på 13 mio. kr. til påbegyndelse af genopretning af stormflodsskaderne. For at kunne gennemføre de ansøgte genopretningsprojekter i 2024 vil der være behov for at tilvejebringe yderligere 32,177 mio. kr., hvilket forventes medtaget i 3. bevillingsrevision 2024.

Det bemærkes, at områderne under Økonomiudvalget viser et forbrug på 23,7 mio. kr. svarende til 54,8 pct. af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsudvalget oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-09-2024

Taget til efterretning.

Bilag

LIS Drift NKM ultimo juli 2024

Punkt 6: Generel orientering

24/180

Sagsresumé

Orientering fra formanden

- Vild med Vilje

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

1. Reparation af beskadiget dræn
2. Afgrænsning ved Saksenlund
3. Plejeplan for Kær Vestermark
4. Årshjul for Natur-, Klima- og Miljøudvalget 2024.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-09-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Ad. 1. Orientering om reparation af beskadiget dræn

Ad. 2. Afgrænsning ved Saksenlund

Ad. 3. Plejeplan for Kær Vestermark 2024

Ad. 4. Årshjul 2024 - Natur-, Klima- og Miljøudvalget

Punkt 7: Temadrøftelse om dæmninger og diger

24/180

Sagsresumé

Forvaltningen faciliterer på Natur-, Klima- og Miljøudvalgets møde den 4. september 2024, en temadrøftelse omkring dæmninger og diger.

Teknik-, By- og Boligudvalget deltager under denne temadrøftelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at drøfte

- temaet.

Sagsfremstilling

På Natur-, Klima- og Miljøudvalgets møde den 4. september 2024, faciliterer forvaltningen en temadrøftelse for udvalget omkring dæmninger og diger.

Materialet præsenteres på mødet.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-09-2024

Drøftet.

Bilag

Kystbeskyttelse i Sønderborg Kommune - præsentation

Punkt 8: Lukket: Underskriftsark

24/179